

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний аграрний університет»

НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК

ВИПУСК – 10

**ЗБІРНИК ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ, СТАТЕЙ,
ДОПОВІДЕЙ І ТЕЗ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ КОНФЕРЕНЦІЙ
ВИКЛАДАЧІВ, АСПІРАНТІВ, МАГІСТРІВ, СТУДЕНТІВ**

Херсон - 2018

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Пелих В.Г. Селекційні методи підвищення продуктивності свиней: монографія. – Херсон: Айлант, 2002. – 264 с.
2. Похваленко А.С. Система селекційно племінної роботи у ТОВ «Фрідом Фарм Бекон» [Електронний ресурс] http://ff-bacon.com/index.php?option=com_content&view=article&id=9&Itemid=46&lang=ru.
3. Ващенко П.А. Селекційні індекси у свинарстві: наукове видавництво / П.А. Ващенко // Свинарство: науково – виробничий журнал. – 2014. – № 13. – С. 23 – 25.
4. Мамонтов Н.Т. Система індексної селекції: наукове видавництво / Н.Т. Мамонтов, В.Н. Шарнін, Н.В. Михайлов // Свинарство: науково – виробничий журнал. – 2013. – № 4. – С. 14 – 16.

УДК 636.082.22

ВПЛИВ ТРИВАЛОСТІ ЕМБРІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ПОРОСЯТ НА ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК

*Безкровна К.В. – магістрант І курсу, ХДАУ
напряму підготовки - ТВППТ*

*Пелих Н.Л. - науковий керівник к.с.-г.н,
доцент, ДВНЗ «ХДАУ»*

Постановка проблеми. Для інтенсивного виробництва свинини і отримання стандартної продукції за результатами підсисного періоду велике значення має тривалість поросності свиноматок [1].

Стан вивчення проблеми. На тривалість поросності впливає багато факторів – пора року, вік свиноматок, кількість поросят, метод розведення, індивідуальні особливості матки, годівля, утримання та інші [2, 3, 6]. Взаємозв'язок тривалості ембріонального розвитку поросят і відтворними якостями свиноматок не достатньо вивчений.

Завдання і методика досліджень. На чистопородних свиноматках великої білої породи провести дослідження за впливом тривалості поросності на відтворювальні якості свиноматок. Нами проведений розподіл свиноматок на класи за тривалістю поросності. До класу M^0 були віднесені свиноматки з середнім значенням по стаду, до класу M^+ з тривалим періодом, що вище середнього значення по стаду, до класу M^- - з коротким періодом поросності, що відповідно нижче середнього.

Результаті досліджень. Проведеними дослідженнями встановлено, що найбільш багатоплідними були свиноматки класу M^0 (12,4 голів), що перевищує середнє по стаду на 1,71 голови ($P>0,05$). Свиноматки класу M^- мали багатоплідність 9,7 голів, що на 0,99 голови менше середнього. А свиноматки класу M^+ мали показник вищий середнього по стаду на 0,99 (11,68 голів), але на

0,72 голови менше свиноматок класу M^+ . Розрахований коефіцієнт варіації був найвищий у маток класу M^- (23%) і M^0 (21%), це свідчить про те, що група неоднорідна за даною ознакою.

За великоплідністю суттєвої різниці не встановлено, вона коливається в межах 1,23...1,36 кг. Однак у межах кожного гнізда поросята мали різну живу масу, тому і маса гнізда на час опоросу значно варіювала від 15,03 кг по класу M^- до 18,76 кг по класу M^0 , що вірогідно перевищує середнє значення по стаду на 1,97 кг і 18,26 кг по класу M^+ , що на 1,47 перевищує середнє значення по стаду. Подальший ріст, розвиток і життєдіяльність поросят залежать від молочності свиноматок. Свиноматки характеризувалися середнім рівнем молочності 66,18 кг, матки класу M^0 мали молочність на рівні 80,4 кг, що на 14,22 кг більше середнього показника по стаду, а це в свою чергу зумовлено більшою кількістю поросят на 21 день, яка становила 12 голів. Цей показник вірогідно перевищував середнє значення по стаду на 2,07 голови.

Кількість голів у 21 день була більшою і у маток класу M^+ становила 11 голів, що перевищувало середнє значення на 1,07 голови. Але за масою гнізда матки даного класу мали показник вище середнього значення на 9,16 кг і становив 75,34 кг. Матки класу M^- , у яких кількість голів на 21 день була на рівні 8,7 голів, що нижче середнього і по масі гніда 54,6 кг. Розраховані коефіцієнти варіації свідчать, що матки класів M^0 і M^+ були однорідними за цими двома ознаками ($C_v=11$ і 17 відповідно).

Свиноматки класу M^- були неоднорідними за цими ознаками. Середня маса однієї голови поросяти у цей період у маток класу M^- 6,3 кг, що вірогідно було нижчим середнього рівня по стаду на 0,38 кг. А найвищий показник був у маток класу M^+ (6,92 кг), що на 0,24 кг більше середнього рівня продуктивності. Матки класу M^0 мали показник за цією ознакою, який становив 6,85 кг. За цією ознакою всі групи маток були однорідними – коефіцієнт варіації в межах 6...20%.

На даній фермі відлучення відбувається у 28 днів. При дослідженні маса гнізда у 28 днів отримали, що матки класу M^+ високовірогідно перевищували середні показники по стаду на 10,72 кг і складали 72,75 кг. Матки класу M^0 були близькими до аналогів класу M^+ з результатом 72,06 кг, що вірогідно перевищувало середнє значення стада на 10,03 кг, але менше від маток класу M^+ на 0,69 кг. Маса гнізда у цей період була нижче середнього у класу M^- і становила 59,4 кг, що відповідно на 2,63 кг менше.

Середня маса однієї голови у цей період була близькою до рівня середнього по стаду (6,16 кг) у класів M^- (7,20 кг) і M^+ (7,02 кг). Матки класу M^0 мали показник 11,4 кг, більший від середнього на 5,24 кг. За даними ознаками всі класи були однорідними і коефіцієнт варіації знаходився в межах 7,5...15%. З метою пом'якшення струсу при відлучення поросят від свиноматки у господарстві прийнята технологія переведення в інше приміщення на дорошування у 60-денному віці. Маса гнізда на даний момент складала в середньому по стаду 153,57 кг, а у маток класу M^0 вірогідно перевищувала цей показник на 84,01 кг і становила 237,58 кг, але група неоднорідна за цією

ознакою (22%). Матки класу М⁻ мали показник на рівні 155,6 кг, що на 2,03 кг більше середнього і менше від попереднього класу на 81,98 кг. Група маток даного класу теж неоднорідна за цією ознакою – коефіцієнт варіації 25%. Клас М⁺ високовірогідно перевищував середнє по стаду на 60,24 кг, але група неоднорідна за показником – 20,90%.

Середня маса однієї голови у 60 днів коливалася в межах 18,4...20,41 кг. Найменший показник мали матки класу М⁻ 18,4 кг, що високовірогідно перевищував середній показник по стаду на 2,37 кг. Матки класу М⁰ мали значення на рівні 21,08 кг, вірогідно перевищував середній показник по стаду на 5,05 кг, а попередній клас на 2,68 кг.

Матки класу М⁺ мали найбільшу масу однієї голови 20,41 кг, яка високовірогідно перевищувала середній показник по стаду на 4,38 кг. За цим показником всі групи були однорідними – коефіцієнт варіації знаходився в межах 6 % (М⁻) – 15 % (М⁰ і М⁺).

Результатами дисперсійного аналізу з врахуванням розподілу за тривалістю поросності виявили, що найменший вплив генетичних факторів за показниками середньої маси однієї голови у 21 день – 4,38%, а випадкових – 95,62% та середня маса однієї голови у 28 днів, де генетичні фактори – 6,22%, а випадкові – 93,78% (рис. 1).

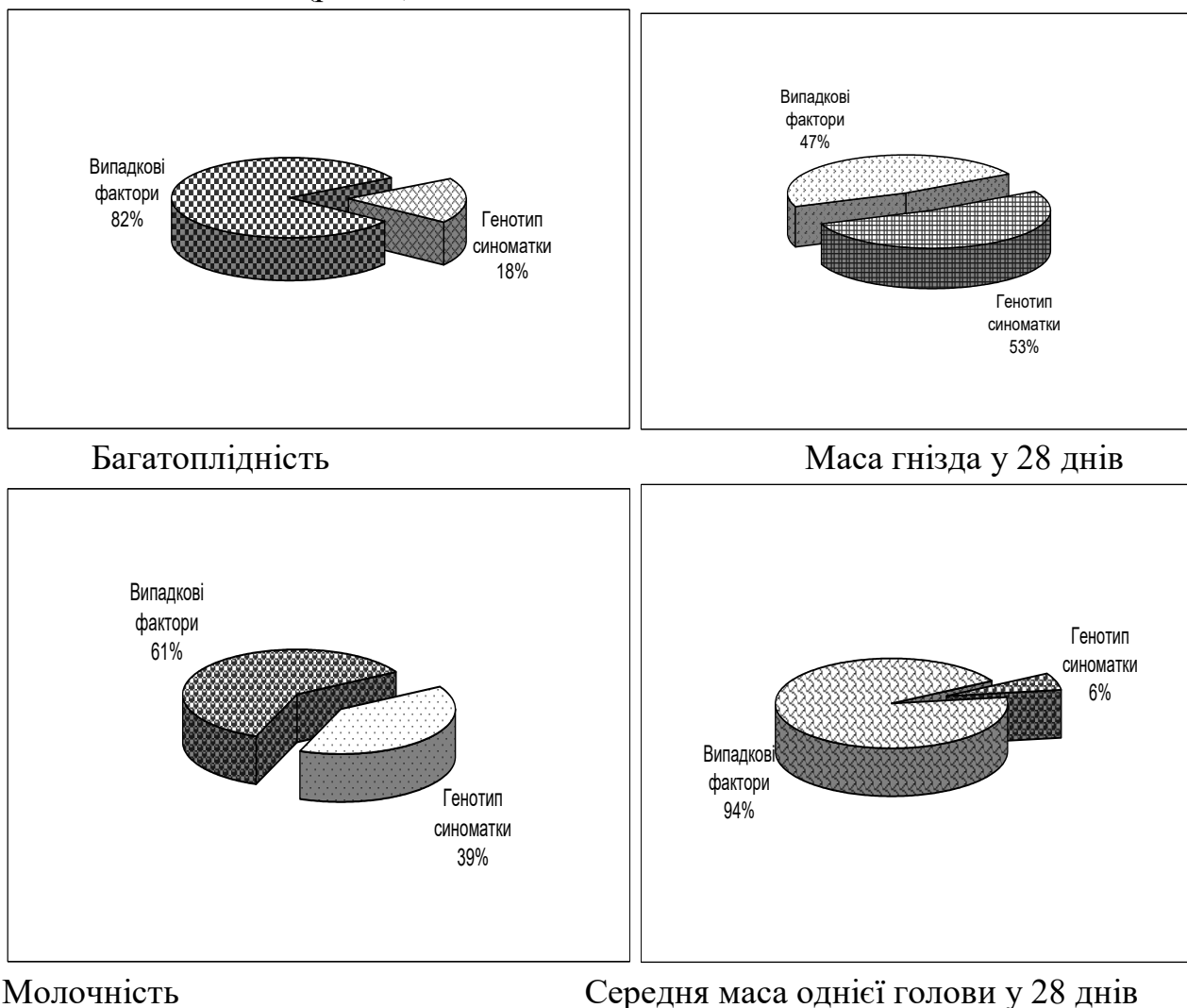

Рис. 1. Вплив тривалості поросності на відтворювальні якості свиноматок

Кожна відтворювальна кількісна ознака у свиней відрізняється різною мінливістю. Спадковість лише характеризує межі мінливості, тому чим стабільніші умови утримання і чим більше у стаді тварин, тим швидше середній показник цілого стада приблизиться до обумовленого спадковістю і генотипом рівня відтворювальних ознаки.

Це підтверджується і відповідними показниками спадковості 0,044 – у 21 день та 0,062 – у 28 днів. Тоді, як маса гнізда у 28 днів у більшій мірі залежить від генетичних факторів – 52,6%, але велика частка і випадкових чинників – 47,4%. Вплив генетичних факторів обумовлений і великим коефіцієнтом успадкування – 0,53.

При такому розподілі молочність свиноматок залежить від генетичного фактору на 39,20%, а від випадкових – на 60,80%, це яскраво представлено коефіцієнтом успадкування – 0,392.

Багатоплідність маток теж залежить від генетичних факторів – на 18,35 %, але частка випадкових факторів теж значна 81,65%, коефіцієнт успадкування показує вплив генетичних факторів на рівні 0,184.

Однак прогрес стада має межі, обумовлені породним потенціалом. Окрім генетичної обумовленості важливе значення має взаємодія ознак, що залежить від коефіцієнта кореляції. Знання кореляції дає можливість передбачити як відбір за одними ознаками вплине на зміну інших ознак, за якими відбір не проводився. Коефіцієнт кореляції за багатоплідністю та кількістю поросят на час відлучення варіює 0,5...0,8, та масою порося на час відлучення - -0,2...-0,5, і масою гнізда на час відлучення – 0,38...0,72; за середньою масою одного порося на час відлучення і кількістю поросят при відлученні становить 0...0,4, і масою гнізда на час відлучення 0...0,35 [4, 5].

Висновки. Отже, з метою підвищення репродуктивних якостей свиноматок необхідно проводити селекцію на оптимальний період поросності – 115 днів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вишневський Л. Селекція свиней з відтворювальною здатністю: наукове видання / Л. Вишневський, С. Петренко, С. Войтенко // Тваринництво України: науково – практичний журнал. – 2008. – № 9. – С. 13 – 15
2. Ващенко П.А. Селекційні індекси у свинарстві: наукове видавництво / П.А. Ващенко // Свинарство: науково – виробничий журнал. – 2014. – № 13. – С. 23 – 25
3. Похваленко О.С. Репродуктивні якості в селекції свиней [Електронний ресурс] http://ff-bacon.com/index.php?option=com_content&view=article&id=63&Itemid=61&lang=ru
4. Крупномасштабная селекция в животноводстве / М.З. Басовский, В.П. Буркат, В.И. Власов, В.П. Коваленко. – К.: Асоціація «Україна», 1994. – 366 с.
5. Краса В.Ф. Джапарідзе Т.Г., Костомахин М.М. Розведення сільськогосподарських тварин. – М.: Колос, 2005. – 424 с.

6. Гетья А.А. Оптимізація оцінки племінної цінності та удосконалення системи організації селекційного процесу у свинарстві України: Автореф. дис. на здоб. наук. ступ. докт. с.–г. наук 15.03.12 / Гетья Андрій Анатолійович; Інст. розвед. і генет. твар. НААН. – Київ, 2012. – 41с.

СТАН ТВАРИННИЦТВА У ДЕРЖАВНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ДОСЛІДНЕ ГОСПОДАРСТВО « АСКАНІЯ – НОВА»

Блюс І.І. - *магістрант 1 курсу, ХДАУ,
напрямок підготовки - ТВППТ,*
Пентиліук С.І. - *науковий керівник к. с.-г. н,
доцент, ДВНЗ «ХДАУ»*

Державне підприємство дослідне господарство « Асканія – Нова», яке підпорядковане Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова», знаходиться в південній частині Херсонської області. Господарство розташоване в 160 км від обласного центру Херсона, в 27 км від районного центру Чаплинки та в 76 км до залізничної станції Новоалексіївки. Саме через це більшість вантажів ввозиться і завозиться за допомогою автотранспорту.

На території господарства зустрічаються всі види солонцюватих ґрунтів, починаючи від мало солонцюватого чорнозему до сильно солонцюватих темно каштанових. Загальна земельна площа дослідного господарства «Асканія – Нова» становить 4136 га із них 3988 га ріллі. Земельні угіддя господарства мають форму правильного прямокутника і в поперечному напрямку вони досягають 14 км, а в продовжньому 25 км.

Клімат у господарстві помірно жаркий, посушливий характерний для південного степу України. Річна кількість опадів складає 330...380 мм. Середня літня температура коливається в межах +25...30⁰С, максимальна +38...40⁰С.

Державне підприємство дослідне господарство « Асканія – Нова» має такі структурні підрозділи: фізіологічний двір Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова», де знаходиться таврійський тип асканійської тонкорунної породи овець у кількості – 522 голови; свиноферма на якій знаходиться 897 голів свиней.

Праця в господарстві організовано по відділам: вівчарства, генетики та біотехнології, лабораторіям: годівлі та сектор кормовиробництва, селекції свиней, економіки. У кожному відділі та лабораторій працюють постійні робітники які отримують різну заробітну плату, у середньому яка становить 3750 гривень на місяць. Також існують сезонні роботи такі як стрижка овець на якій працює що весни до 20 чоловік.

Основним напрямком господарства є племінне тваринництво.

Кількість земельних угідь протягом трьох років не змінювалась. У

Альошечкіна В.О., Боліла С.Ю. Маркетинг як чинник забезпечення конкурентних переваг підприємств галузі переробки	109
Бакай О.Д., Соболь О.М. Використання рейтингових методик в оцінці жеребців– плідників спортивного напрямку	111
Горб К.В., Соболь О.М. Чинники формування внутрішньо породних типів в породі німецька вівчарка	113
Вальховський Д.С., Виноградова Т.І. Використання інтерактивних методів навчання при підготовці фахівців в галузі тваринництва	115
Макарчук А., Пентилюк С.І. Особливості годівлі овець ДПДГ «Асканія-Нова» Чаплинського району Херсонської області	118
Тригуба І., Корбич Н.М. Довжина вовни та її вплив на показники продуктивності овець таврійського типу	119
Бурдельна Н., Корбич Н.М., Заруба К.В. Продуктивність та відтворювальні показники м'ясо-вовнових овець ДПДГ «Асканія-Нова» Чаплинського району Херсонської області	122
Новікова В., Корбич Н.М., Заруба К.В. Сучасний стан м'ясо-вовнового вівчарства ДПДГ «Асканія-Нова» Чаплинського району Херсонської області	123
Прилуцька Т., Корбич Н.М., Заруба К.В. Особливості показників продуктивності овець таврійського типу асканійської тонкорунної породи ДПДГ «Асканія-Нова» Чаплинського району Херсонської області	124
Рахматуліна В., Корбич Н.М., Заруба К.В. Ефективність розведення смушкових овець ДПДГ «Асканія-Нова» Чаплинського району Херсонської області	126
Петерчук Д.О., Соболь О.М. Видове різноманіття сільськогосподарських тварин комунальної установи «Миколаївський зоопарк»	127
Ломако К.П., Соболь О.М. Обґрунтування напрямків поліпшення коней робочо – користувального напрямку в умовах Херсонської області	129
Пудгороцькі М., Соболь О.М. Сучасні критерії відбору ремонтних кобил для виїздки в кіннозаводстві спортивного напрямку	137
Шевченко В.В., Пелих Н.Л. Спадковість і регресія репродуктивних якостей свиноматок	140
Богданова Д., Пелих Н.Л. Взаємозв'язок співвідношення статей у гніздах на час опоросу і відтворювальних якостей свиноматок	143
Безкровна К.В., Пелих Н.Л. Вплив тривалості ембріонального розвитку поросят на відтворювальні якості свиноматок	145
Блюс І.І., Пентилюк С.І. Стан тваринництва у державному підприємстві дослідне господарство « Асканія – Нова»	149
Зозуля Є., Любенко О.І. Удосконалення технології вирощування та переробки м'яса курчат-бройлерів	150
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	156